

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2554 จาก 20 โรงเรียน จำนวน 795 คน แยกเป็นข้าราชการ จำนวน 543 คน พนักงานราชการ จำนวน 252 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2554 โดยใช้โรงเรียนในแต่ละจังหวัดเป็นหน่วยในการสุ่มตัวอย่าง ตามตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 แยกเป็นข้าราชการ 178 คน พนักงานราชการจำนวน 82 คน และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ซึ่งมีขั้นตอนสุ่มดังนี้

1. จำแนกจำนวนประชากรในโรงเรียนโสตศึกษาแต่ละจังหวัด ออกเป็นตำแหน่งครู คือ ข้าราชการ และพนักงานราชการ
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน โดยคำนวณสัดส่วนระหว่างขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้นภูมิ และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนแต่ละจังหวัด แบ่งตามตำแหน่งของครูโรงเรียน โสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2554

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ข้าราชการ	พนักงานราชการ
โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์	44	0	14	0
โรงเรียน โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ	40	0	13	0
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี	44	0	14	0
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดนครปฐม	23	30	8	10
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดสงขลา	42	4	14	1
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	24	31	8	10
โรงเรียน โสตศึกษาเทพรัตน์	17	7	6	2
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	15	11	5	4
โรงเรียน โสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี	7	18	2	6
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดตาก	34	0	11	0
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	21	25	7	8
โรงเรียน โสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่	47	3	15	1
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	45	0	15	0
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี	20	26	7	8
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	20	13	7	4
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	20	24	7	8
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์	16	27	5	9
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	16	16	5	5
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดชลบุรี	36	4	12	1
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี	12	13	4	4
รวม	543	252	178	82
		795		260

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจของครูโรงเรียนโสตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ โดยโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ซึ่งได้แก่ สถานภาพ จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 35 ข้อ ซึ่งใช้กรอบทฤษฎีการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร ตามแนวคิดพื้นฐานของเฟรนด์ และรวน รวอนและครูกลันสกี เฮอร์เชย์ และแบลนชาร์ด แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท จำนวน 35 ข้อ เรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. ด้านการใช้พลังอำนาจการให้รางวัล	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการใช้พลังอำนาจการบังคับลงโทษ	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการใช้พลังอำนาจตามกฎหมาย	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการใช้พลังอำนาจบารมี	จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการใช้พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ	จำนวน 5 ข้อ
6. ด้านการใช้พลังอำนาจข่าวสาร	จำนวน 5 ข้อ
7. ด้านการใช้พลังอำนาจพึ่งพา	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ปรับและพัฒนาจากทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ชเบิร์ก เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ แบ่งการวัดออกเป็น 10 ด้าน เรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยกระตุ้น ประกอบด้วย	
1.1 ความสำเร็จของงาน	จำนวน 5 ข้อ
1.2 การยอมรับนับถือ	จำนวน 5 ข้อ
1.3 ลักษณะของงาน	จำนวน 5 ข้อ
1.4 ความรับผิดชอบ	จำนวน 6 ข้อ
1.5 ความก้าวหน้า	จำนวน 5 ข้อ
2. ปัจจัยค้ำจุน ประกอบด้วย	
2.1 นโยบายและการบริหารงาน	จำนวน 5 ข้อ

2.2 สภาพแวดล้อมของงาน	จำนวน 5 ข้อ
2.3 การปกครองบังคับบัญชา	จำนวน 5 ข้อ
2.4 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา	จำนวน 5 ข้อ
2.5 รายได้	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยกำหนดระดับดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

วิธีการสร้างและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ วิลาวรรณ เพ็ชรรัตน์ (2546) โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนดังนี้ ส่วนตอนที่ 3 ได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ หลัکشัย วงษ์หมอก (2550) และจากแบบสอบถามของนิภา แก้วประคอง (2552) โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน จากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือรวมทั้งปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ และการดำเนินการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม และดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา เนื้อหา และจัดหมวดหมู่ของข้อคำถามให้กะทัดรัด เข้าใจง่าย ความเหมาะสมตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำ

ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง แก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ดังมีรายชื่อดังนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

5.2 ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนนบพิด้าวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

5.3 นายพะโยม ชินวงศ์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.4 นายมังกรแก้ว ธรรมศิลป์ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

5.5 นายอมร อินทนนท์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

6.1 ครูผู้สอนในโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 15 คน

6.2 ครูผู้สอนในโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 15 คน

แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เท่ากับ 0.99 ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

7. จัดพิมพ์แบบสอบเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษาทั่วประเทศ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 260 ฉบับ ไปยังครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และส่งคืนตามกำหนดถึงผู้วิจัยทางไปรษณีย์โดยจัดซองพร้อมแสตมป์และเจ้าหน้าที่ส่งคืนภายใน 2 สัปดาห์ ทางไปรษณีย์

2. ในกรณีที่มิได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะโทรศัพท์ติดต่อไปยังโรงเรียนที่ไม่ได้ตอบแบบสอบถามกลับมา เพื่อตอบแบบสอบถามและส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. การวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 260 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน เริ่มต้นด้วยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมาลงรหัส (Code) แล้วทำการตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักแต่ละข้อ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

2. นำผลการคำนวณวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษาต่อไป เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและแปลความหมาย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ซึ่งได้แก่ สถานภาพ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และบรรยายตารางประกอบ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พลังงานของผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการใช้พลังงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการใช้พลังงานอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการใช้พลังงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการใช้พลังงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการใช้พลังงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูโรงเรียนโสตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ท่านมีแรงจูงใจสูงมากที่สุด เนื่องจากท่านได้รับปัจจัยในข้อนั้นๆ มากที่สุดหรือทุกครั้ง
3.51 – 4.50	หมายถึง	ท่านมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง เนื่องจากท่านได้รับปัจจัยในข้อนั้นๆ มากหรือบ่อยครั้ง

2.51 – 3.50	หมายถึง	ท่านมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานปานกลาง เนื่องจากท่านได้รับปัจจัยในข้อนี้ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ท่านมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อย เนื่องจากท่านได้รับปัจจัยในข้อนี้น้อย
1.00–1.50	หมายถึง	ท่านมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อยมาก เนื่องจากท่านได้รับปัจจัยในข้อนี้น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจของครูโรงเรียนโสตศึกษา สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) กำหนดไว้ดังนี้ (นิภา แก้วประคอง, 2552)

0.81 – 1.00	หมายถึง	ความสัมพันธ์สูง
0.61 – 0.80	หมายถึง	ความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
0.41 – 0.60	หมายถึง	ความสัมพันธ์ปานกลาง
0.21 – 0.40	หมายถึง	ความสัมพันธ์ต่ำ
0.00 – 0.20	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสัมพันธ์กับแรงจูงใจของครูโรงเรียนโสตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน